

OPPDRAG FRA "LOFOTEN DE GRØNNE ØYENE"

Utvikling av nullutslipps transportsoner i Lofoten

"Lofoten De grønne øyene" er et privat-offentlig partnerskap for grønn vekst og omstilling av Lofoten. I partnerskap med Lofotrådet, Lofotkraft og Destination Lofoten og i samarbeid med Lofotens næringsliv og innbyggere skal vi skape verdens reneste øyrike. Lofoten skal bli et lavutslippssamfunn innen 2040. For å få til dette trenger vi hjelp fra dere!

I februar 2022 vedtok alle seks Lofotkommunene at Lofoten skal gå foran og være en veiviser for andre distrikt, regioner og kystsamfunn som alle skal omstille seg til å bli mer klimavennlige og bærekraftige samfunn. Mer enn 500 aktører fra relevante organisasjoner, næringsliv og kommuner i Lofoten formulerte målsetningene i "Veikartet for Lofoten De grønne øyene" og visjonen om at:

Framtidas Lofoten drives på fornybar energi, det er attraktivt å bo her og vi har et bærekraftig og livskraftig næringsliv. Vi vil bidra til å nå FNs klimamål.

Veikartet for Lofoten De grønne øyene har som styrende premiss at det skal støtte grønn omstilling og lokal grønn verdiskaping i næringsliv og samfunn. "Lofoten De grønne øyene" skal være en pilot som setter de unge i førersetet og tilrettelegge for at de som skal leve det grønne skiftet også får ta del i utviklingen. Veikartet skal lede til de beste løsningene for ei livskraftig framtid i Lofoten.

Nullutslipps transportsoner

Veikartet er vårt grunnleggende strategidokument som forteller oss hvor Lofotens kommuner, næringsliv og samfunn ønsker å være i 2030. Veikartet er delt inn i seks programområder, hvorav det ene staker ut målene om å utvikle en eller flere nullutslipps transportsoner i Lofoten. "Lofoten skal utvikles til å bli en helhetlig lavutslippssone skreddersydd for grønn transport", heter ett av hovedmålene. "Lavutslippssonen skal øke kvaliteten i transporttilbudet, bidra til sterkere bolyst og skape et konkurransefortrinn for næringslivet", sier et annet hovedmål. Videre vil vi at en utslippsfri land-, sjø- og lufttransport i 2030 skal være en selvfølgelighet i hele Lofoten. Lofotkommunene skal teste ut løsninger som kan bidra til å redusere klimagassutslipp, håndtere pressområder for transport og øke bolyst og kvaliteten på transportsystemet.

Et todelt oppdrag til elevene

For at Lofoten skal bli et lavutslippssamfunn må vi redusere klimagassutslippene fra transport og etablere enkelte deler av Lofoten som utslippsfrie områder. Et lavutslippssamfunn regnes som har mer enn halvert sine klimagassutslipp fra et gitt referanseår. Vi anser et nabolag, eller et bosted, å være en nullutslippssone når direkte utslipp av klimagasser er reduserte med så mye som 95% fra et tidligere nivå eksempelvis i 1990 eller i 2009.

Fiskeværene i Lofoten egner seg godt til å studere utviklingstrender og teste ut smarte transportløsninger. Innenfor korte avstander tilbyr et typisk fiskevær både handel, industri, skole, fritidstilbud, friluftsliv og flere aktiviteter. Fiskeværet Henningsvær er et av Lofotens, og blant verdens, mest attraktive reisemål. Gjennom Lofotens fiskerihistorie har Henningsvær alltid vært en travel og spennende møteplass for fiskere og tilreisende. Fiskeværet er likevel ikke dimensjonert for den store turisttrafikken sommerstid og gjennom året bestående av busser, bobiler og syklistene. Vi må få flere folk til å velge utslippsfrie løsninger for transporten, få flere til å dele på transportmidler og samtidig ta i bruk nye alternativer for transport.

OPPDRA 1)

"Lofoten De grønne øyene" ber dere utforme Henningsvær som en nullutslipp transportone. Beskrivelsen bør baseres på dialog med innbyggere, og vise relevant og fremtidsriktig mobilitet i, til og fra Henningsvær for innbyggere, næringsliv og besøkende.

OPPDRA 2)

"Lofoten De grønne øyene" ber dere om å hente inn informasjon om hva som skal til for at flere innbyggere velger kollektive transportformer i hverdagen, og komme tilbake med forslag til et mer hensiktsmessige kollektivtilbud for en gitt skole- og/eller pendlerrute.

Trenger dere litt inspirasjon?

ENOVAs årsrapport fra 2022 om ledestjerner innen transport (<https://2022.enova.no/sok/?q=Transport>)

SINTEF om drivstoff for utslippsfri transport (<https://www.sintef.no/fagomrader/utslippsfri-transport/>)

2050: Veien mot lavutslippssamfunnet (<https://www.enova.no/2050-veien-mot-lavutslippssamfunnet/>)

Miljødirektoratets klimatilbud for å redusere utslipp (<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/klima/klimatilbud/>)

Miljødirektoratet om klimagasser, utslippstall og regnskap (<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/klima/klimagasser-utslippstall-regnskap/>)

Cicero med tre kommuner om klimakutt - med Lofoten som eksempel (<https://cicero.oslo.no/no/artikler/Tre-kommuner-om-klimakutt>)

Miljøstiftelsen ZERO om arbeidet med utslippsfri transport (<https://zero.no/fagomrade/transport/>)

Med vennlig hilsen

Laura Johanne Olsen

Programleder for

Lofoten De Grønne Øyene